

Bsc algebra2 gyakorlat

Negyedik feladatsor (2011 március 10–18)

1. Adjuk meg a III/1. feladatban szereplő lineáris leképezések mátrixát alkalmas bázisban. A (g) pont esetében a mátrixot csak az origó körüli 90 fokos forgatás; az $y = x$ egyenesre való tükrözés; az erre az egyenesre való, függőleges vetítésre számítsuk ki, a szokásos, illetve a $b_1 = (1, 1)$, $b_2 = (-1, 1)$ bázisban.

2. Mely geometriai transzformációk tartoznak az alábbi mátrixokhoz? Adjuk meg a megfelelő transzformációk inverzét (ha létezik), és ezek mátrixait is.

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

3. Tekintsük az alábbi transzformációkat a síkon: T az $y = x$ egyenesre tükrözés, F az origó körüli +90 fokos forgatás, X , illetve Y az x -tengelyre, illetve az y -tengelyre vetítés.

(a) Számítsuk ki, hová viszi az $F + T$ transzformáció az (x, y) pontot.

(b) Melyik transzformáció lesz $X + Y$, XY , F^{2011} , T^{2011} , FT , TF ?

(c) Lineárisan függetlenek-e a T , F , FT , TF transzformációk?

(d) Hány dimenziós alteret generálnak az F pozitív kitevőjű hatványai?

4. Legyen M az $y = x$ egyenesre való függőleges irányú vetítés mátrixa. Adjunk meg olyan K és L nem nulla, kétszer kettős valós mátrixokat, melyekre $KM = 0 = ML$.

5. Álljon W a sík azon lineáris transzformációiból, amelyek az $(1, 1)$ pontot nullába viszik. Igazoljuk, hogy ez altér, és határozzuk meg a dimenzióját.

6. Ha egy lineáris transzformáció mátrixa egy adott bázisban M , mi lesz a mátrix akkor, ha mindegyik bázisvektort (csak az első bázisvektort) a kétszeresére növeljük? És ha az első bázisvektort az első kettő összegével helyettesítjük? Mely lineáris transzformációknak lesz minden bázisban ugyanaz a mátrixa?

7. Melyek azok a lineáris transzformációk a síkon, amelyek mindegyik lineáris transzformációval felcserélhetők? Általánítsuk a megoldást magasabb dimenzióra.

8. Legyen W a V véges dimenziós vektortér tetszőleges altere. Igazoljuk, hogy V -nek létezik olyan lineáris transzformációja, amelynek W a magtere, és olyan is, amelynek a képtere.

9. Igazoljuk, hogy $AB = 0$ akkor és csak akkor, ha $\text{Im}(B) \subseteq \text{Ker}(A)$.

10. Mi az összefüggés A , B és AB magterei, illetve képterei között?

11. Bizonyítsuk be, hogy ha A és B lineáris leképezések, melyekre $A + B$ értelmes, akkor $\text{Im}(A + B) \subseteq \text{Im}(A) + \text{Im}(B)$, és ezért $r(A + B) \leq r(A) + r(B)$. Adjunk példát olyan esetre, amikor egyenlőség áll, és olyanra is, amikor nem.

12. Legyen V véges dimenziós vektortér, $A : V \rightarrow V$ pedig egy lineáris transzformáció. Ha $\text{Im}(A^2) = \text{Im}(A)$, következik-e ebből, hogy $\text{Ker}(A^2) = \text{Ker}(A)$? Igaz-e a megfordítás?

13. Egy $A : V \rightarrow W$ lineáris leképezés magtere 100-dimenziós, és $v_1, \dots, v_{199} \in V$ független vektorok. Legalább hány különböző van az $A(v_1), \dots, A(v_n)$ vektorok között?

14. Egy vektortérben található 2011 olyan altér, hogy semelyik kettő sem izomorf, de ennél több nem. Hány dimenziós a vektortér?